

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Goštauto g. 12, LT-01108 Vilnius
tel.: (8 5) 262 4141, 266 1584, faks. (8 5) 261 4487, el.p. atom@vatesi.lt, <http://www.vatesi.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188639874

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-12- Nr. (5.28Mr-16) 22.1-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-1190 11 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) teikia Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projektas Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikiamas trečią kartą.

Įstatymo projektas yra pataisytas pagal šiose Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės išvadose pateiktus pasiūlymus:

- 2022 m. rugpjūčio 9 d. išvadoje Nr. NV-2276 „Dėl Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAP-22-1391, TAP-22-1392) (TAIS NR. 22-33675(2))“;
- 2022 m. rugpjūčio 30 d. išvadoje NV-2503 „Dėl Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (TAP-22-1391(2), TAP-22-1392(2)) (TAIS Nr. 22-11994)“.

Įstatymo projekte siūlomos spręsti problemos ir siūlomo teisinio reguliavimo esmė:

- Šiuo metu galiojanti Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 5 dalies redakcija suponuoja tai, kad radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas (įstatymų nustatyta tvarka – VĮ Ignalinos atominė elektrinė) turi sukurti tvarkas ir sąlygas, tuo pačiu ir reikalingą infrastruktūrą, saugoti branduolines ir radioaktyvias medžiagas. Tai daug finansinių ir žmogiškųjų resursų reikalaujanti veikla. Kadangi VĮ Ignalinos atominė elektrinė yra ne tik radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas bet ir teisės aktų nustatyta tvarka vykdo Ignalinos atominės elektrinės ir kitų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu susidariusių radioaktyviųjų atliekų bei radioaktyviųjų atliekų, perduotų kitų radioaktyviųjų atliekų darytojų, tvarkymą, įmonės infrastruktūra bei vykdomos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklos tvarkos ir sąlygos gali būti panaudotos ir laikinai saugant perduotas branduolines ir kitas radioaktyvias medžiagas.

Įstatymo projekte siūloma pakeisti galiojančio Įstatymo 11 straipsnio 5 dalį, nustatant, kad perduotas branduolines ir radioaktyvias medžiagas radioaktyviųjų atliekų tvarkytojas tvarko vadovaudamasis jau nustatytų radioaktyviųjų atliekų iki dėjimo į atliekynus tvarkymo reikalavimų nuostatomis. Taip pat siūloma nustatyti, kad perduotų branduolinių ar radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir laikiną saugojimą, kol jos bus grąžintos ar perduotos kitam savininkui, apmoka šias medžiagas perdavęs asmuo. Tokiu būdu bus atsisakyta perteklinio vidinių licencijos turėtojo dokumentų derinimo, taip pat nereikės vadovaujantis parengtais dokumentų reikalavimais įrengti naujų tokių medžiagų apdorojimo ir saugojimo įrenginių.

- Šiuo metu galiojančios Įstatymo redakcijos 17 straipsnio 2 dalies 1 punkte vartojama sąvoka „eksploatavimo ribos ir sąlygos“ yra netiksli ir nėra atskleistas jos turinys.

Įstatymo projekte siūloma atskleisti sąvokos „eksploatavimo ribos ir sąlygos“ turinį ir ją pataisyti taip, kad sąvoka būtų tikslesnė ir geriau suprantama. Įstatyme vartojamą sąvoką siūloma tikslinti ir atskleisti, atsižvelgiant į Tarptautinės atominės energijos agentūros dokumentuose vartojamą terminą „eksploatavimo parametrų ribinės vertės ir sąlygos“.

- Šiuo metu galiojančios Įstatymo redakcijos 17 straipsnio 2 dalies 1 punktas nustato, kad licencijos turėtojas prieš nustatydamas ar patikslindamas branduolinės energetikos objekto eksploatavimo ribas ir sąlygas jas turi suderinti su VATESI. Tačiau teisės aktuose nėra nustatyta, kas turi nustatyti reikalavimus, kuriais remiantis licencijos turėtojas turi parengti branduolinės energetikos objekto eksploatavimo ribas ir sąlygas.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad VATESI viršininkas yra atsakingas už branduolinės energetikos objekto eksploatavimo parametrų ribinių verčių ir sąlygų aprašo reikalavimų nustatymą. Taip pat siūloma nustatyti, kad minėtais VATESI viršininko patvirtintais reikalavimais vadovaujantis būtų rengiamas eksploatavimo parametrų ribinių verčių ir sąlygų aprašas.

Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų kaštų nereikės.

Įstatymo projektas neprieštaruja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis. Įstatymo projektu nėra įgyvendinamos Vyriausybės programos nuostatos.

Įstatymo projektu nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Įstatymo projektą parengė VATESI (tiesioginiai rengėjai – Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo skyriaus vedėjas Vidas Paulikas, tel. (8 5) 266 1590, el. p. vidas.paulikas@vatesi.lt ir Projektų valdymo skyriaus vyriausioji inspektorė Birutė Purlienė, tel. (8 5) 266 5896, el. p. birute.purliene@vatesi.lt).

Įstatymo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje. Įstatymo projektas buvo pateiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir VĮ Ignalinos atominėi elektrinei. Motyvai dėl neatsižvelgimo į Teisingumo ministerijos pastabą yra pateikti derinimo pažymoje. Į kitų suinteresuotų institucijų pastabas atsižvelgta.

Neigiamų pasekmių, galinčių kilti priėmus Įstatymo projektą, nenumatoma. Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punkto nuostatas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas;
2. Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas;
3. Aiškinamasis raštas, 5 lapai;
4. Derinimo pažyma, 2 lapai;
5. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 7 lapai;
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-1190 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

Viršininko pavaduotojas bendrais branduolinės saugos klausimais,
laikinais atliekantis viršininko funkcijas

Sigitas Šlepavičius

B. Purlienė, tel. (8 5) 266 5896, el. p. birute.purliene@vatesi.lt